

TROBALLES NOVES O REMARCABLES D'HEMIPTERS PER A CATALUNYA

per Jordi Ribes

Résumé

On analyse 56 espèces d'hétéroptères chassés en Catalogne (Communauté autonome) et en Andorre, parmi lesquelles 21 sont nouvelles pour la faune de l'ensemble de ces territoires, 2 pour l'Espagne, 16 pour la Péninsule Ibérique et 1 l'est pour l'Europe. Le reste fournit des renseignements divers commentés dans le texte. La description de la femelle de Ribauticoris humilis (Ribaut) y est comprise: elle a une longueur de 2,65 mm; lobe antérieur du pronotum un peu plus long que le postérieur; écusson unicolore brun noirâtre; hémélytres au même niveau de l'extrémité de l'abdomen; fémur antérieur muni, un peu en avant du milieu, d'une dent grosse, aiguë, un peu penchée, suivie de sept denticles progressivement raccourcis vers l'extrémité distale.

Enfin, les données habituelles concernant les localités, les dates et les déterminations sont toujours à moi, si le cas contraire n'est pas indiqué.

En la present comunicació analitzo 56 espècies d'heteròpters, trobades totes a la Comunitat autònoma de Catalunya i a Andorra, 21 de les quals són noves per a la zona objecte d'estudi, 2 per a Espanya, 16 ho són per la Península Ibèrica i una esdevé novetat europea. Les restants tenen interès per les dades que es comenten en el text. Dono també la descripció de la femella de Ribauticoris humilis (Ribaut), ja que només n'era conegut el mascle, sobre el qual fou descrita l'espècie. Tot això representa, doncs, un bon cabdal d'aportació inèdita quant a l'hemipterofauna catalana i ibèrica en general.

Dins l'elenc de les espècies he intentat de condensar tant com he pogut la informació esmentada i sols em cal dir que les localitats, dates i determinacions meves, que són la major part, no porten cap més referència, per la qual cosa se sobreentén que jo mateix me'n responsabilitzo. Quan no és així, en casos comptats, el recollector i/o el determinador hi són sempre assenyalats. Hi indico també la repartició geogràfica actualment admesa.

ELENC DE LES ESPÈCIES

CORIXIDAE Leach

Arctocorisa carinata (C.Sb.) 1819.- Port de la Bonaigua (Pallars Sobirà), 2.000 m, 29-VIII-81; estanys de la Pera (Baixa Cerdanya), 2.300 m, 18-VIII-82 ensem amb Sigara nigrolineata (Fb.). Ja citat per NIESER (1978) de la Península Ibèrica i Pirineus, però sense concretar localitats. WAGNER (1955) l'esmenta d'Andorra. Eurosiberià (TAMANINI, 1979).

Paracorixa concinna (Fb.) 1848.- Maials (Segrià), 5-VIII-81, T. Yélamos leg. NIESER el marca amb un interrogant de la Península Ibèrica, d'on hi ha una citació de Portugal de BOLIVAR & CHICOTE (1879). Element eurosiberià (POISSON, 1957; STICHEL, 1955-1962; TAMANINI, 1979).

Cymatia rogenhoferi (Fb.) 1864.- Llorà (Gironès), 15-IX-81, J.J. P.De-Gregorio i A.Masó leg. A la llum. També dels Monegres (prov. Osca), 9-IV-66. NIESER (1978) no el cita de la Península Ibèrica però sí dels Pirineus. Element mediterrani-irànic (SERVADEI, 1967).

SALDIDAE Costa

Pentacora sphacelata (U.) 1877.- El Prat (Baix Llobregat), 5-IX-61; Els Alfacs (Montsià), 22-IV-62 i 21-IV-73; Gola del Migjorn, Delta de l'Ebre (Baix Ebre), 31-III-83, larves. D'Espanya, el Marroc i regions neàrtica neotropical (COBBEN, in STICHEL, 1955-1962). WAGNER descrigué P.iberica, ara sinònimia de l'espècie comentada, precisament sobre un mascle dels Alfacs, afegint-hi en un suplement tres femelles marroquines.

Saldula scotica (Ct.) 1835.- Viella (Vall d'Aran), 17-VIII-58. Element eurosiberià no citat tampoc per COBBEN, in STICHEL (1955-1962) de la Península Ibèrica.

Saldula orthochila (Fb.) 1859.- Bastanist (Baixa Cerdanya), 28-VI-64. Eurosiberià no citat tampoc per COBBEN, in STICHEL (1955-1962) de la Península Ibèrica.

NABIDAE Costa

Nabis (Tropiconabis) capsiformis Gm. 1837.- Rasos de Peguera (Berguedà), 25-VII-82. Cosmopolita de zones càlides i subcàlides (KERZHNER, 1981). La citació present té interès per l'altitud de la troballa (2.000 m), que gairabé dobla en alçària la de WAGNER (1960a) de Santa Fe del Montseny (1.100 m).

ANTHOCORIDAE Fieber

Orius (Dimorphella) albidipennis (Rt.) 1884.- Un exemplar de la f.picea Wgn. 1952: Seròs (Segrià), 25-V-80, J.Pé ricart det. També diversos exemplars de la f.nominal: Salinas (Alt Vinalopó), 28-VIII-68, Elx (Baix Vinalopó), 26-VIII-68 i Alacant (Alacantí), 8-VI-75 i 10-XI-74, N.Sauleda i J.Ribes leg. Péricart det. La localitat catalana és la més septentrional d'aquest element mediterrani meridional (PÉRICART, 1972). Nou per a Catalunya i per al País Valencià.

Xylocoris (s.str.) terricola (Rt.) 1902.- Estany de Meranges (Baixa Cerdanya), 2.400 m, 21-VIII-82. Entre la molssa. Endemisme ibèric: províncies de Múrcia, Terol, Sòria, Madrid, Segòvia i Salamanca (PÉRICART, 1972). Nou per a Catalunya.

Buchananiella continua (B.Wh.) 1879.- Valldoreix (Vallès Occidental), 16-VIII-74. A la llum. Antocòrid pantropical importat a Europa, on únicament s'ha mantingut dins certes zones. De la Península Ibèrica només hi ha una citació de l'Estremadura portuguesa. Nou, doncs, per a Espanya (PÉRICART, 1972).

Dysepicritus rufescens (C.) 1847.- El Pinetell (Conca de Barberà), 25-V-78. Sobre Pinus halepensis. G.Seidenstücker det.; Valldoreix (Vallès Occidental), 10-VII-60. Sobre Cupressus sempervirens; Sant Cebrià de Vallalta (Maresme), 1-XI-81. Sobre Pinus pinea. Rar. Holomediterrani estès a l'Europa central. Segons PÉRICART (1972) les citacions espanyoles són totes dubtoses i no n'hi ha cap de catalana.

Xylocoridea brevipennis (Rt.) 1876.- Begues (Baix Llobregat), 4-XI-73, F.Español leg.; Vilafranca (Alt Penedès), 1 ex. macròpter, 24-II-74; Sant Quintí de Mediona (fd.), 2-XI-69. També de Coristanco (La Corunya), 20-VIII-69. Tots sota escorça de plàtan. Rar. Element europeu (SERVADEI, 1967), dins la Península Ibèrica conegut només de Santander (PÉRICART, 1972). Nou per a Catalunya.

Scoloposcelis obscurella (Zett.) 1838.- Guardiola (Berguedà), 4-VIII-82. J.Pé ricart det. Sota escorça de troncs apilats de Pinus sylvestris. Espècie nòrdica que hom troba també a França, Suïssa i Canàries com a relict glaciària (PÉRICART, 1972). Nou per a la Península Ibèrica.

MIRIDAE Hahn

Dicyphus (s.str.) tamaninii Wgn. 1951.- Susqueda (Selva), 13-IX-81. J.J. P.De-Gregorio i A.Masó leg. A la llum. Verificat al sud de França, Itàlia, Dalmàcia i Tunísia (WAGNER, 1970-1975). Sembla ésser nou per a Espanya.

Leptoterna griesheimae Wgn. 1952.- Meranges (Baixa Cerdanya), VIII-81, A.Viñolas leg.; Lles (fd.), 14-VIII-82. Fins ara trobat només al sud de França, Sicília i Sòria (WAGNER,1970-1975; RIBES,1978a). Nou per a Catalunya.

Stenodema (s.str.) sericans (Fb.) 1861.- Port de Comte (Solsonès), 2.000 m, 22-VIII-79. Conegut amb certesa només dels Pirineus, Alps, Carpats i muntanyes balcàniques (CARVALHO, 1957-1960; WAGNER,1970-1975). A les terres catalanes ja citat del Canigó (WAGNER & WEBER,1964), però nou per a la Península Ibèrica.

Trigonotylus coelestialium (Kk.) 1902.- Masarac (Alt Empordà), 1-V-82; Pla de Campllong (Berguedà), 21-VII-82; Castellsbisbal (Vallès Occidental), 9-VIII-78; Alcover (Alt Camp), 7-VI-81; Gerri de la Sal (Pallars Sobirà), 25-VIII-81. A les següents localitats capturat a la llum: Roses (Alt Empordà), 1-VIII-82; Castelló d'Empúries (fd.), 26-IX-81; Llorà (Gironès), 24-IX-80 i 15-IX-81, J.J. P.De-Gregorio i A.Masó leg.; Valldoreix (Vallès Occidental), 6-VI-80. Element holàrtic confós amb T.ruficornis (G.), del qual se'n separa per les faixes vermelles i blanques del primer artell de les antenes. De la Península Ibèrica només és citat per RIEGER (1978) de la Garrotxa.

Mirmecophyes gallicus Wgn. 1976.- Vaqueira (Vall d'Aran), 2.000-2.500 m, 27-VIII-81. Entre la gespa. Endemisme pirinenc. Hom només en coneixia la citació de Font-romeu (Alta Cerdanya), d'on fou descrit (WAGNER & WEBER,1978).

Dimorphocoris debilis (Rt.) 1880. Roses (Alt Empordà), 2-V-82; Masarac (fd.), 1-V-82. Element holomediterrani (CARVALHO,1957-1960); WAGNER,1970-1975) no esmentat de Catalunya.

Dimorphocoris ribauti Wgn. 1954.- Estanys de la Pera (Baixa Cerdanya), 2.200 m, 18-VIII-82. Només conegut del sud de França, Hautes-Pyrénées (WAGNER,1970-1975). El mascle s'assembla molt al de D.putoni (Rt.), espècie andorrana, però la femella d'aquest és piriforme, mentre que la de D.ribauti Wgn. és ovalada-allargada. Nou per a la Península Ibèrica.

Plagiotylus maculatus Sc. 1874.- Seva (Osona), 21-VI-82, Eva Ribes leg.; Collsuspina (fd.), 17-VII-77; Coll del Cantó (Pallars Sobirà), 1.700 m, 28-VIII-81; Lles (Baixa Cerdanya), 14-VIII-82. Sobre Teucrium chamaedrys. Només es coneixia amb certesa del sud de França (WAGNER,1970-1975) i del Segrià (RIBES,1978c). CARVALHO (1957-1960) l'esmenta també de la Gran Bretanya.

Platycranus (Genistocapsus) longicornis Wgn. 1955.- Port de la Bonaigua (Pallars Sobirà), 1.800 m, 25-VIII-80; estanys de la Pera (Baixa Cerdanya), 2.200 m, 18-VIII-82. So

percebuda i que no reflecteix el meu treball esmentat.

Macrotylus (Alloeonycha) elevatus Fb. 1858.- Alcover (Alt Camp), 8-VI-81; Vallis (id.), 26-V-69; Els Torms (Garrigues), 25-V-75; Badalona (Barcelonès), 28-V-72. Segons WAGNER (1970-1975) és mediterrani occidental: sud de França, Còrsega, Espanya i Tunísia. Nou per a Catalunya.

Compsidolon (Apsintophylus) minutum Wgn. 1970.- El Pine-tell (Conca de Barberà), 21-VI-73. Sobre Artemisia. E.Wagner det. Descrit de Tassili n'Ajjer, al sudest d'Algèria, aquesta és la segona troballa. Esdevé, doncs, nou per a Europa. Semblant a C.(A.) pumilum (Jak.), holomediterrani, se'n separa per les brides (=lorae) i punta del tilus negres, el tercer artell dels tarsos posteriors palesament més llarg que el segon i la vesica del penis acabada en una sola punta afuada (WAGNER,1970-1975).

Psallus (s.str.) haematodes (Gm.) 1789 (=alni F.1794).- Sol-deu (Andorra), 21-IX-74. Eurosiberià (WAGNER,1970-1975). Nou per al territori.

Criocoris crassicornis (H.) 1834.- Àreu (Pallars Sobirà), 24-VIII-80; Soriguera (id.), 26-VIII-80. Euromagrebinoirànic (SERVADEI,1967). No citat de la Península Ibèrica (CARVALHO,1957-1960; WAGNER,1970-1975; RIBES,1978b).

Atractotomus magnicornis (Fn.) 1807.- Vall Ferrera (Pallars Sobirà), 24-VIII-80. Sobre Pinus sylvestris. Europeu (WAGNER,1970-1975) estès als Estats Units (CARVALHO,1957-1960). Nou per a la Península Ibèrica.

Heterocapillus brevicornis (Rt.) 1900.- Cap de Rec (Baixa Cerdanya), 22-VIII-82; Sant Andreu (Alt Urgell), 17-VIII-82; Àreu (Pallars Sobirà), 24-VIII-80; Lladurs (Solsonès), 25-VIII-79, G. Seidenstücker det.; El Mascar (Baix Ebre), 29-VIII-73. Sobre Pinus sylvestris. De Dalmàcia i Algèria (STICHEL,1955-1962; WAGNER,1970-1975). Nou per a la Península Ibèrica.

Oncotylus (s.str.) bolivari Rt. 1900.- Alcover (Alt Camp), 7-VI-81; Fraga (Baix Cinca), 6-VI-76. També de la Granja (prov. Segòvia), 8-VII-57. Femelles. El mascle és encara desconegut. Citat només d'El Espinar (prov.Segòvia) (WAGNER,1970-1975). Nou per a Catalunya.

Amblytylus jani Fb. 1850.- Capafonts(Baix Camp), 15-VI-79. E.Alonso de Medina leg. D'Espanya, Itàlia, Algèria i Tunísia (WAGNER,1970-1975). Nou per a Catalunya.

Amblytylus scutellaris Hv. 1905.- Alcover (Alt Camp), 7-VI-81. Segons CARVALHO (1957-1960) i WAGNER (1970-1975) no més es conegut de Ciudad Real i d'Argelers (Vallespir). Nou per a la zona.

bre Genista purgans. Fins ara només era conegut del sud de França (CARVALHO, 1957-1960; WAGNER, 1970-1975). Nou, doncs, per a la Península Ibèrica.

Platycranus (Genistocapsus) metriorynchus Rt. 1883.- Ole seta (Garraf), 13-IX-81. Sobre Genista scorpius. Trebat al sud dels Alps, des del migdia de França fins a Iugoslàvia i a les muntanyes balcàniques (WAGNER, 1970-1975). També a Castella (RIBES, 1978a). Nou per a Catalunya.

Platycranus (Genistocapsus) minutus Wgn. 1955.- Refugi de la Font del Faig (Berguedà), 13-VIII-79; Coll de Nargó (Alt Urgell), 23-VIII-79; Lladurs (Solsonès), 26-VIII-79. Sobre Genista i Sarothamnus. Només conegut de la Sierra Nevada i Sierra Morena (WAGNER, 1960b, 1970-1975). Nou per a Catalunya.

Orthotylus (Litocoris) ericetorum (Fn.) 1807.- Àreu (Pallars Sobirà), 24-VIII-80. Sobre Calluna vulgaris. Conegut del nord i centre d'Europa i de Sòria (RIBES, 1978a). Totes les citacions catalanes mediterrànies d'aquesta espècie cal referir-les a O. (L.) stysi Kož. Nou per a Catalunya.

Omphalonotus quadriguttatus (Kbm.) 1856.- Coll de Comiols (Noguera-Pallars Jussà), 1.100 m, 30-VIII-81. També de Ruidera (prov. Albacete), 26-VIII-82. A terra. Element pontomediterrani (SERVADEI, 1967) nou per a la Península Ibèrica.

Systemonotus alpinus (F.-G.) 1873.- Sant Maurici (Pallars Sobirà), 1.900 m, 25-VIII-80. A terra. Viu als Alps, als Pirineus i al nord d'Espanya. (HOPMÄNNER, 1924; CARVALHO, 1957-1960; WAGNER, 1970-1975). Sembla ésser nou per a Catalunya.

Plagiorrhama suturalis (H.-S.) 1837.- La Riba (Alt Camp), 10-IX-61; Els Torms (Garrigues), 19-IX-74. També de Salinas (Alt Vinalopó), 28-VIII-68 i Sástago (Prov. Saragossa), 30-VIII-74. Exemplars braquipters i macròpters. A terra. Nord-mediterrani (CARVALHO, 1957-1960; STICHEL, 1955-1962; WAGNER, 1970-1975) no esmentat particularment de la Península Ibèrica.

Halodapus montandoni (Rt.) 1895.- Lladurs (Solsonès), 26-VIII-79; Pas de la Casa (Andorra), 2.200 m, 15-VIII-82. A terra. Citat de l'Europa central i oriental, del nord de l'àrea mediterrània (CARVALHO, 1957-1960; WAGNER, 1970-1975), del Baix Ebre (ports de Tortosa), de Sòria i Granada (RIBES, 1978a).

Macrotylus (s.str.) herrichi (Rt.) 1873.- Guardiola (Berguedà), 4-VII-82; Pla de Campllong (Id.), 21-VII-82. Sobre Salvia. Element euroanatòlic (SERVADEI, 1967) ja comentat per mi (RIBES, 1978b) de l'Alt Penedès i de Terol. Sembla ésser, doncs, la segona aportació catalana però, en canvi, no n'és la tercera ibèrica, ja que fou citat de Biscaia per SEEBOLD & SCHRAMM (1899), cosa que em passà aleshores desa-

Amblytylus brevicollis (Fb.) 1858.- Alcover (Alt Camp), 7-VI-81. De la Gran Bretanya, Europa central i meridional i nord d'Àfrica. Hi ha una citació de DE LA FUENTE (1897), de Ciudad Real, que ha passat desapareguda a STICHEL (1955-1962), a CARVALHO (1957-1960) i a WAGNER (1970-1975), ja que aquests sutors no l'esmenten de la Península Ibèrica. Nou per a Catalunya.

TINGIDAE Costa

Derephysia nigricosta Hv. 1905.- Matadepera (Vallès Occidental), 16-V-82. Molt rar. Probable endemisme ibèric o bé mediterrani occidental restringit (STICHEL, 1955-1962; PÉRI-CART, 1978). Nou per a Catalunya.

Corythucha ciliata (Say) 1832.- Llorà (Gironès), 15-IX-81. A la llum; Coll de Condreu (Selva-Garrotxa), 3-X-82. Sota es corça de plàtan. J.J. P.De-Gregorio i J.M.Vives de Quadras m'han notificat que l'han trobat també a Olot (Garrotxa), Roses (Alt Empordà) i Tordera (Maresme). Element neàrtic estès per alguns països europeus (DIOLI, 1975), ací només citat de la Devesa de Girona (RIBES, 1980).

ARADIDAE Costa

Aradus reuterianus Pt. 1875.- Guardiola (Berguedà), 12-X-81. F.Español leg. Sota escorça de pins tallats. Refugi de Rebost (fd.), 12-IX-82. Sobre Pinus sylvestris. Només conegut de França, Còrsega i Iugoslàvia (STICHEL, 1955-1962; RIBES, 1968). Nou per a la Península Ibèrica.

Aradus ribauti Wgn. 1956.- Coll de Nargó (Alt Urgell), 31-V-81; Valldarques (fd.), 30-V-82. T.Yélamos leg. Sota es corça de Populus. Tercera citació catalana, alhora ibèrica (RIBES, 1981). Fora del nostre país només es coneix de França meridional i de Grècia. Els parandris i paràmers són iguals que els que ilustra TAMANINI (1972).

Aradus flavicornis Dm. 1823.- Bell-lloc (Baix Empordà), 8-VIII-81. J.J. P.De Gregorio i A.Masó leg. A la llum. Segona citació catalana (RIBES, 1968). Holomediterrani (STICHEL, 1955-1962).

LYGAEIDAE Schilling

Geocoris (s.str.) lapponicus (Zett.) 1838.- Sant Maurici (Pallars Sobirà), 1.900 m, 26-VIII-81; estanys de la Pera (Baixa Cerdanya), 2.400 m, 18-VIII-82; Pas de la Casa (Andorra), 2.300 m, 15-VIII-82. També de la Sierra Tendeñera (prov. Osca), 11-IX-82, J.Comas leg. Terrícola. A la Península Ibèrica conegut només del Pallars Sobirà (RIBES, 1979).

Element borealpf (HOFMÄNNER, 1924; STICHEL, 1955-1962; SLATER, 1964).

Geocoris (s.str.) grylloides (L.) 1761.- Coll del Cantó (Pallars Sobirà), 1.700 m, 28-VIII-81; Lles (Baixa Cerdanya), 14-VIII-82; Cap de Rec (fd.), 2.000 m, 22-VIII-82, Eva Ribes leg. Eurosiberià, nou per a Catalunya (STICHEL, 1955-1962; SLATER, 1964).

Macropternella convexa (Fb.) 1837.- Platja de Rifà, Mont-roig (Baix Camp), 31-III-83. Eva Ribes leg. Sabulícola. Rar. Element mediterrani occidental. Nou per a Catalunya.

Ribauticoris humilis (Rb.) 1929.- Estanys de la Pera (Baixa Cerdanya), 2.400 m, 18-VIII-82. 1 ♂. Terrícola. Només se'n coneix 1 ♂ de la regió de Sidobre, al departament francès de Tarn (RIBAUT, 1929; STICHEL, 1955-1962). La citació del Sàhara que en dóna SLATER (1964) és errònia perquè es basa en una ♀ de Tassili n'Ajjer publicada per WAGNER (1958), sense descripció, amb el nom de Taphropeltus spec. prope humilis i que considera "vermutlich eine nov. spec. und ein Endemicum". Hi ha també una altra citació de WAGNER (1955), així mateix esmentada amb el nom de Taphropeltus spec. prope humilis, procedent del Pic de Tallafort, a la Serra de l'Albera (Vallespir), R. Remane leg., que no han recollit els col·leccionadors. L'hemiptèròleg alemany, però, no es tornà a ocupar de cap de les dues. A continuació incloc, doncs, la descripció de la femella, que esdevé l'allotip d'aquesta espècie (Fig. 1) i que en línies generals correspon a la detallada descripció del mascle que dóna RIBAUT. Només en difereix pels caràcters següents:

- ♀ : long. = 2,65 mm (♂ : long. = 2,33 mm).
- ♀ : lòbul anterior del pronot una mica més llarg que el posterior (♂ : tots dos lòbuls iguals).
- ♀ : escudet unicolor, bru fosc (♂ : punta de l'escudet lleugerament més clara).
- ♀ : hemèlitres al mateix nivell de l'extremitat de l'abdomen. (♂ : hemèlitres ultrapassant lleugerament l'extremitat de l'abdomen).
- ♀ : fèmur anterior amb set denticles progressivament més petits situats davant la dent grossa, no atenyent l'extremitat distal (Fig. 3) (♂ : fèmur anterior amb sis denticles, sense especificar-ne llurs longituds).

La proporció dels artells de les antenes és: I:II:III:IV = 84:108:88:109 (Fig. 2).

Camptocera glaberrima Wk. 1872.- Delta de l'Ebre, la Tançada (Montsià), 8-III-81, T. Yélamos leg. Element erèmic estès per l'àrea mediterrània meridional, cap al Sudan i fins a l'Índia (STICHEL, 1955-1962; SLATER, 1964). Nou per a Cata-

lunya.

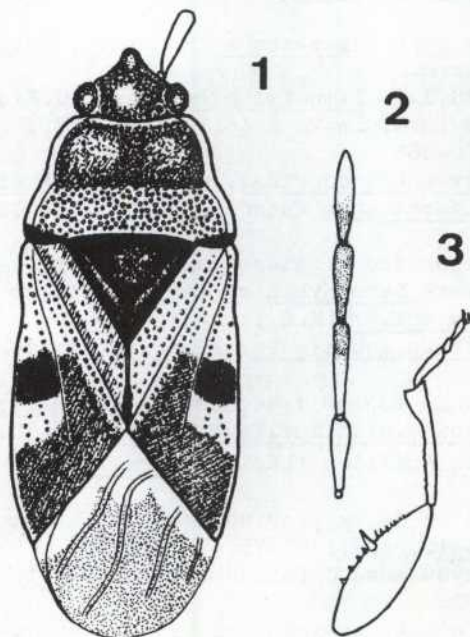
Raglius pineti (H.-S.) 1835. Els Torms (Garrigues), 24-VI-74. Al marge d'una feixa. Element holomediterrani (STICHEL, 1955-1962; SLATER, 1964). Conegut ja de Catalunya però molt rar arreu. Les poques citacions antigues d'autors com ROSENHAUER, CUNÍ, CODINA, etc., potser caldria referir-les a R. confusus (Rt.), amb el qual ha estat barrejat.

PENTATOMIDAE Leach

Aelia klugi H. 1833.- Estany de la Pera (Baixa Cerdanya), 18-VIII-83. Batent herbes. Eurosiberià (STICHEL, 1955-1962). Tercera citació catalana, alhora ibèrica.

Stagonomus pusillus (H.-S.) 1830.- Àreu (Pallars Sobirà), 24-VIII-80. Ja conegut però molt rar ací. Element eurosiberià (STICHEL, 1955-1962). Es confon sovint amb S. bipunctatus (L.), però se'n separa bé perquè les parts grogues de les paratergites són cobertes de punts foscs, mentre que a S. bipunctatus (L.) els punts són concolors.

Pitedia reuteriana Kk. 1909.- Sant Andreu (Alt Urgell), 17-VII-82; Borredà (Berguedà), 27-VIII-75; Sant Boi de Lluçanès (Osona), 31-V-65; Collsuspina (fd.), 12-IX-81. Sobre Pinus sylvestris. Del sud de França i d'Espanya (STICHEL, 1955-1962). No en conec citacions catalanes.

Ribauticoris humilis
(Ribaut) o. l.- Cos,
vist per sobre. 2.-
Antena. 3.- Pota
anterior.

Bagrada elegans Fb. & Pt. 1373.- La Sénia (Montsià), 25-XI-59, M.González leg.; Ulldecona (fd.), 28-VIII-78. Sobre Alyssum maritimum. Endemisme ibèric (STICHEL,1955-1962). Nou per a Catalunya.

Eurydema cyaneum (Fb.) 1864.- Envalira (Andorra), 28-VIII-81; Escart (Pallars Sobirà), 29-VIII-80, O.Escolà leg. La localitat andorrana sembla ésser la més occidental d'aquest element subalpí, que s'estén des dels Picos de Europa fins als Pirineus centrals, en tots dos vessants (STICHEL,1955-1962).

BIBLIOGRAFIA

- BOLÍVAR, I & C.CHICOTE, 1879. Enumeración de los hemípteros observados en España y Portugal. An.Soc.esp.Hist.Nat., 8: 147-174.
- CARVALHO, J.C.M., 1957-1960. Catálogo dos Mirídeos do Mundo. Arg.Mus.Nac. 5 vols.: XLIV, XLV, XLVII, XLVIII, LI. Rio de Janeiro.
- DIOLI, P., 1975. La presenza in Valtellina di alcune cimici dannose alle piante. Ras.Econ.Prov.Sondrio, Valtellina e Valchiavenna, 4: sense paginació.
- FUENTE, J.M.de la, 1897. Datos para la fauna de la provincia de Ciudad Real, IV. Act.Soc.esp.Hist.Nat., Ser.II.6(26):202-204
- HOFMÄNNER, B., 1924. Die Hemipterenfauna des schweizerischen Nationalparkes. Denksch.Schw.Naturf.Ges., 60(1):I-XII, 1-90, 2 lámines.
- KERZHNER, I.M., 1981. Fauna URSS. Nassekomye Khotbotnye, Nabidae, 13(2): 326 ps. Leningrad.
- NIESER, N., 1978. (in ILLIES, J.). Limnofauna europaea. G.Fischer Verlag, Stuttgart-New York; Swets & Zeitlinger B.V., Amsterdam. Heteroptera: 280-285.
- PÉRICART, J., 1972. Hémiptères Anthocoridae, Cimicidae et Microphysidae de l'ouest-paléarctique. Masson et Cie., 7:1-402. París.
- 1978. Révision systématique des Tingidae ouest-paléarctiques. 3.-Subdivision du genre Derephysia et revue critique des espèces (Hém.). Ann.Soc.ent.Fr.(N.S.), 14(1):87-94.
- POISSON, R., 1957. Hétéroptères aquatiques. Faune de France. 61: 1-263: París.
- RIBAUT, H. 1929. Una nouvelle espèce française du genre Tapthropeltus (Het.Lyg.). Bull.Soc.Hist.Nat.Toulouse, 58:47-50.
- RIBES, J., 1968. Notas sobre Arádidos ibéricos. Graellsia, 24: 137-142.
- 1978a. Miridos interesantes de la provincia de Soria (Castilla) (Ins.Het.). Misc.Zool., 4(2): 51-75.
- 1978b. Ocho Phylinae nuevos para Cataluña (Het.Miridae). Bol.Asoc.esp.Ent., 2: 25-31.
- 1978c. Heterópteros nous o interessants per als Països Ca-

- talans. Butll. Ins. Cat. Hist. Nat., 42 (Sec. Zool., 2): 83-88.
- 1979. Hemipteros de la zona de Algeciras (Cádiz). IV. Misc. Zool., 5: 69-75.
- 1980. Un insecte nord-americà que ataca els plàtans. Rev. Girona, 93: 299-301.
- 1981. Heteròpters d'un biòtop halòfil relict de la Catalunya continental. II Sessió conjunta d'entomologia: 77-86.
- 1982 (1980). Hemipters del nord de Catalunya nous o interessants per a la fauna ibèrica. Misc. Zool. 6: 45-57.
- RIEGER, CH., 1978. Zur Verbreitung von Trigonotylus coelestialium (Kirkaldy), 1902. Nachricht Bay. Ent., 27(5): 83-90.
- SEEBOLD, T. & G. SCHRAMM. 1899. Datos para el conocimiento de la fauna hemipterológica de España: Bilbao y alrededores. Act. Soc. esp. Hist. Nat., Ser. II. 8(28): 133-140.
- SERVADEI, A., 1967. Rhynchota (Heteroptera, Homoptera Auchenorhyncha). Catalogo topografico e sinonimico. Fauna d'Italia. 9. Bolonya.
- SLATER, J. A., 1964. A Catalogue of the Lygaeidae of the World. Univ. Connecticut. Storrs.
- STICHEL, W., 1955-1962. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. II. Europa. 4 vols. Berlín.
- TAMANINI, L., 1972. Osservazioni sugli Aradus krueperi Rt., bureschi Jos., ribauti Wgn. e longirostris Gyll. Boll. Soc. ent. Ital., 104(1-3): 23-27.
- 1979. Eterotteri acquatici (Heteroptera: Gerromorpha, Nepomorpha). Guide per il riconoscimento delle specie animali delle acque interne italiane, 6. Cons. Naz. delle Ric. 6: 1-106. Verona.
- WAGNER, E., 1955. Contribution à la faune des Hémiptères-Hétéroptères de France. Vie et Milieu. 6(2): 248-283.
- 1958. Les Géocoris du Tassili des Ajjer (Sahara Central). Trav. Inst. Rech. Sahar., 3: 195-214.
- 1960a. Beitrag zur Heteropteren-Fauna Nordost-Spaniens. Misc. Zool., 1(3): 33-56.
- 1960b. Beitrag zur Heteropteren-Fauna der Sierra Nevada. Misc. Zool., 1(3): 61-75.
- 1970-1975. Die Miridae Hahn, 1831, des Mittelmeerraumes und der Makaronesischen Inseln (Hem. Het.). 3 vols. Ent. Abhandl., Supl. 37: 1-484; 39: 1-421; 40: 1-483.
- WAGNER, E. & WEBER, H. H., 1964. Hétéroptères Miridae. Faune de France. 67: 1-591. París.
- 1978. Die Miridae Hahn, 1831, des Mittelmeerraumes und der Makaronesischen Inseln (Hem. Het.). Nachträge zu den Teilen 1-3. Ent. Abhandl. Supl. 42: I-II, 1-96.

Adreça de l'autor:

València, 123, ent. sol., 3ª.
Barcelona-11. CATALUNYA.